

Introductie Praatkaarten bijeenkomst zorgnetwerk 20 september 2021

1 Zoals de meesten van u denk ik wel weten, telt ons land ruim 2,5 miljoen “laaggeletterden”...ook wel genoemd: mensen met Lagere GezondheidsVaardigheden. Dat is ruim 18%...oftewel 1 op de 5 mensen begrijpt niet goed wat hem in de spreekkamer verteld wordt.

Let wel...het betreft hier niet de allochtone bevolkingsgroep. **2** Om die reden werd in 2019 het project: “Goed uitgelegd” vanuit de NFK gestart; met als doel: artsen en verpleegkundigen helpen bij het voeren van een gesprek met de patiënt, zodat zij leren, in begrijpelijke taal uit te leggen wat voor de patiënt belangrijk is.

3 Het betreft niet alleen laaggeletterden; we weten ook dat, wanneer een patiënt in de wachtkamer iets te horen krijgt, het niet, of slechts gedeeltelijk bij hem binnenkomt. Laat staan dat hij, eenmaal thuisgekomen, zich nog goed kan herinneren wat hem nou eigenlijk precies verteld is...

Daarover is men gaan brainstormen en is men met het ontwikkelen van Praatkaarten gekomen. Hierop wordt in duidelijke taal, en met eenvoudige plaatjes ter ondersteuning uitgelegd wat een aandoening of behandeling inhoudt.

29 KPO's hebben aan dit project deelgenomen; een aantal van hen heeft er al mee gewerkt uit die evaluaties blijkt dat ze in een grote behoefte voorzien.

4 Wij hebben gekozen voor een 3-tal praatkaarten: Wat is NF? Kind met NF en Moeheid bij NF.

Vanuit de NFVN namen Martin Wijnans en ik deel aan dit project; het was nog een hele klus om dit zó te doen, dat de meest belangrijke info op de kaarten kwam te staan; immers, NF heeft zoveel symptomen...en welke kies je nou? We hebben daarin ook andere leden van de NFVN laten meedenken. Ten slotte gaven de artsen uit het Erasmus MC ook nog eens hun mening hierbij. De kaarten werden voorzien van prachtige illustraties van de hand van Maartje Kunen, waarbij zij onze “eigen kleuren” gebruikte.

5 Vervolgens legden we, via Stichting Pharos, de kaarten voor aan taalambassadeurs; dit zijn mensen die die soms hun hele leven al analfabeet of bijna-analfabeet waren. Zij leerden pas op veel latere leeftijd lezen en zijn dermate gemotiveerd geraakt dat zij hun tijd graag beschikbaar stellen om taal dichtbij de patiënten te brengen. Dat had nogal wat voeten in de aarde, want we kregen te maken met de lockdown. Daarom brachten we een virtueel bezoek bij hen aan huis en zo legden we hen de kaarten voor. Dat was voor ons een heel leerzame ervaring: waar wij dachten dat iets duidelijk was, legden zij dat soms heel anders uit... Ook grappig was, dat een ambassadeur opmerkte, bij het zien van enkel vrouwelijke afbeeldingen: “O, dus deze ziekte komt alleen voor bij vrouwen?” Daarop heeft de illustratrice snel nog eea aangepast.

Daarna werd nog belangrijke informatie toegevoegd: hoe kan ik in gesprek komen met mensen met NF? Waar kan ik belangrijke informatie vinden? Ook was Natascha Huijser, taalexpert, erbij betrokken en zo konden de kaarten dan eindelijk ter perse gaan. **6**

Dit project is momenteel genomineerd voor de ABC prijs: hierbij kunnen personen of projecten de ABC trofee winnen voor hun verdienstelijkheden wanneer zij zich succesvol hebben ingespannen om taal dichtbij de patiënt te brengen.

Inmiddels zijn er trainingen voor artsen en verpleegkundigen geweest, waarin zij leerden, op een patiëntvriendelijke manier te checken, of de gegeven informatie begrepen is. Tijdens deze training bleek, dat deze vaardigheid soms nog te wensen overliet...dus zullen de praatkaarten een welkome ondersteuning zijn bij het geven van informatie aan patiënten.

7 De kaarten zijn niet geplastificeerd, zodat de hulpverlener er aantekeningen bij kan plaatsen. Na het consult wordt de kaart aan de patiënt meegegeven, zodat deze thuis nog eens rustig kan nalezen, wat besproken is.

Graag wil ik nog eens benadrukken, dat de kaarten bedoeld zijn voor de arts en de verpleegkundige...als ondersteuning bij het gesprek met de patiënt.